

BLUES URBÀ Miquel Molina

Operació Ciutadella

Aquesta és una ciutat curiosa, que descentralitza la cultura i després l'abandona a la seva sort. Va desterrar a la part alta de Montjuïc una de les seves joies de la corona, el MNAC, i tres dècades després encara no ha estat capaç d'adequar la muntanya perquè deixi de ser un erm, o d'inventar-se una fórmula que eviti que la Fira bloquegi periòdicament l'accés al museu. És la mateixa ciutat que va situar en terra de ningú el seu auditori i el seu teatre nacional, i allà continuen, veient passar les excavadores cap al forat sense fons de Glòries.

Per sort, la dinàmica interna de la ciutat fa brollar nous pols de creativitat en zones que s'han anat planificant per al·livi. Per exemple, a l'entorn del parc de la Ciutadella. Les ments preclares que van concebre l'Exposició del 1888, els urbanistes del 1992 i una sèrie d'iniciatives puntuals han anat configurant a la zona, sense disseny previ, un eix de coneixement que constitueix -juntament amb Sant Pau- la gran plataforma disponible per al maridatge de ciència i cultura.

La idea de relançar la Ciutadella com a pol de coneixement sorgeix de propostes de **Jordi Camí**, director de l'Institut de Recerca Biomèdica (IRB) i de la Fundació Pasqual Maragall, i l'exconseller **Andreu Mas Colell**. El socialista **Jaume Collboni** va assumir la proposta des de l'àmbit polític i hi va involucrar l'Ajuntament. Barcelona Global ha ampliat el focus d'actuació i treballa en l'inventari del talent i l'aportació d'idees. La Pompeu Fabra porta el lideratge acadèmic...

Hi ha més actors possibles, tants com institucions potencialment implicades. En el camp de les humanitats i les ciències so-

En la història recent de Barcelona hi ha hagut projectes que han entrat en via morta perquè la seva ambició requeria una inversió inassumible. Ara que es planteja reinventar la Ciutadella com a pol de coneixement no hauria de passar el mateix.

DAVID AIROB / ARXIU

Una instal·lació artística a la font del parc de la Ciutadella durant les festes de la Mercè

cials trobem el departament corresponent de la UPF, ICREA/FCRi, l'Arxiu de la Corona d'Aragó, el Museu Picasso, El Born Centre Cultural, l'Arxiu Fotogràfic, la biblioteca del Parlament o la futura Biblioteca de Barcelona.

La llista d'equipaments científics de l'entorn inclou des dels històrics museus del parc -abandonats a la seva sort des de fa una dècada- fins a institucions capdavan-

teres, com ara el Parc de Recerca Biomèdica, el Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals, el zoo de Barcelona o el futur campus científic de la UPF 2025.

Cert sentit d'urgència sobre la necessitat de relançar la zona parteix de l'alarma llançada fa uns dies pel Grup Mineralògic Català, que va advertir de la greu decadència del Museu Martorell de Geologia, tancat des de fa set anys. Per cert, passa el

temps i cada vegada sembla més desencertada la decisió de traslladar al Fòrum, l'any 2010, el Museu de Ciències Naturals, que en la seva històrica ubicació del Castell dels Tres Dragons (un museu en si mateix sobre la museologia del segle XIX i principis del XX) actuava com a focus d'atracció i paraigua per al Martorell, l'Umbracle i l'Hivernacle.

Tornem a la Ciutadella del Coneixement: un repte que qüestiona la tradició urbanística barcelonina hauria de ser aprendre a treballar simultàniament en dos nivells d'actuació. D'una banda, concebre el projecte amb un horitzó ambiciós; de l'altra, fer realitat com més aviat millor el que només requereix imaginació, promoció i obres més o menys menors.

Per descomptat, el Campus Científic Parc de la Ciutadella (així ho defineix Barcelona Global) i el seu entorn requereixen, per al seu ple desenvolupament, decisions de pes, com passos elevats per superar les vies fèrries i així connectar la zona amb el mar, o habilitar un accés cap a la vila olímpica que salvi l'obstacle del zoo.

Ara bé, la falta dels diners i el consens per emprendre aquestes costoses actuacions no haurien de provocar que el projecte quedi en via morta. Alternativament, sense un gran cost, es poden prendre decisions que propiciïn un nou motiu d'autoestima ciutadana i que potenciïn la imatge de la ciutat, com ara recuperar els museus del parc o posar-li nom a la cosa i publicitar-la sense complexos. Barcelona ja té un parc científic i cultural de primer nivell.

mmolina@lavanguardia.es / @miquelmolina

Cap d'Any a Barcelona

L'anunciat col·lapse del 21-D no es va produir, i els incidents registrats van estar molt localitzats, per bé que alguns mitjans internacionals (menys rellevants que altres vegades) es van fer ressò dels aldarulls. Si Barcelona tingués més greixada la màquina de generar i amplificar bones notícies culturals, aquesta imatge seria ràpidament compensada. Però, com s'informava fa uns dies en aquestes pàgines, la ciutat estarà absent, un any més, del calendari nadalenc europeu de grans orquestres i ballets de primer nivell.

Més sobre l'aeroport Tarradellas...

Ahir l'escriptora **Laura Freixas** compartia a Twitter la idea que hauria estat preferible que l'aeroport de Barcelona fos rebatejat amb el nom d'un artista barceloní com Joan Miró, tal com s'opinava ahir en aquesta secció. Però apuntava dos suggeriments més: Mercè Rodoreda (traduïda almenys a 32 idiomes) i Ana María Matute. Una altra tuitaire esmentava nous exemples d'aeroports feliçment rebatejats en nom de l'art: el de Granada-García Lorca o el de Liverpool-John Lennon.

...i sobre el deute pendent amb Miró

Des del màxim respecte envers la figura de Josep Tarradellas, **Rosa Maria Malet**, exdirectora de la Fundació Miró, assenyala els motius pels quals Barcelona té un deute pendent amb Miró. Malet suggereix que l'artista va ser, durant els anys més foscos, una peça fonamental per situar Barcelona en el mapa cultural internacional. Traça una cronologia que ho sustenta: exposició a l'antic hospital de la Santa Creu (1968), al Col·legi d'Arquitectes (1969), el mural de l'aeroport (1970) i la Fundació Miró (1975).